

1769

De aequilibrio et motu corporum flexuris elasticis iunctorum

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "De aequilibrio et motu corporum flexuris elasticis iunctorum" (1769). *Euler Archive - All Works*. 374.
<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/374>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

DE
AEQVILIBRIO ET MOTU
CORPORVM
FLEXVRIS ELASTICIS IVNCTORVM.

Auctore
L. EULER.

Corpora hic rigida considero, quorum autem duo plurae ita inter se sint coniuncta, ut separationi quidem resistant, verumtamen in singulis iuncturis inflexionem seu motum gyratorium circa quempiam axem admittant. Iuncturas autem ita comparatas assumo, ut ista inflexio non libere succedat, sed vi inflectenti eo magis reluctetur, quo maior inflexio produci debeat. Datur scilicet in huiusmodi corporibus status naturalis, in quo sine actione cuiusquam vis externae se quasi sponte convergent; quo magis autem de hoc statu per inflexionem deturbari debeant, vt eo maiori vi sit opus ad eiusmodi effectum producendum. Denique vero his flexuris eiusmodi vim insitam tribuo, vt postquam corpora de situ naturali fuerint depulsa, cefante vi inflectente, ea sponte se in statum natura-

K k 2   lem

lem restituant, in quo quippe natura elasticitatis consistit.

2. Ad hanc igitur indolem sunt referenda omnis generis corpora elastica, veluti laminae elasticae, quae incurvatae vi pollent sese in statum naturalem restituendi. Hoc tantum intertedit discrimen, quod in huiusmodi corporibus nullum detur punctum, circa quod inflexio fieri nequeat ita ut ea tanquam ex infinitis elementis, ope flexurarum elasticarum coniuncta spectari oporteat. Hic autem quo latius inuestigationes nostrae pateant, corpora ex finito partium numero conflata contemplabor, quae partes singulae nullius figurae mutationis sint capaces, sed in ipsis tantum iuncturis circa se inuicem elasticitatis resistentia superata inflecti patientur.

3. Quo autem clarius omnia principia, ex quibus huiusmodi corporum determinatio motus est petenda, perspiciat, inuestigationes a casu simplissimo, quo duo tantum corpora huiusmodi flexura elastica sunt coniuncta exordiri conuenier, sic enim omnibus circumstantiis probe perpensis multotius ac felicius ad maiorem corporum hoc modo inter se iunctorum numerum progredi licebit. Ante omnia igitur hic in ipsa iunctura axis ille considerandus occurrit circa quem vtrumque corpus moueri potest ita ut altero fixo alterum circa ipsum axem de situ naturali detorqueri queat, quatenus vis inflectens elasticitati superandae par est. Deinde vero vtrumque

que corpus seorsim est spectandum, quae cum sint rigida, mechanica cognitio ad motum definiendum requisita cum centro inertiae tum vero momentis inertiae continetur.

4. Sit igitur recta Mm axis flexurae, qua: Tab: III: ambo corpora sunt coniuncta et dum ea in statu naturali versantur, sit alterius corporis centrum inertiae in A, alterius vero in B, quae quidem in figura exhibentur quasi cum axe Mm essent in eodem piano, verum utique fieri posset ut plana MAm et MBm certum quendam angulum inter se constituerent, quemadmodum etiam rectae normales Aa et Bb ab utroque centro inertiae ad axem ductae vel in unum vel diuersa puncta incidere possunt, quae circumstantia si ad motum speciemus, probe est obseruanda. Hinc ergo in quoquis statu violento inclinatio planorum MAm et MBm , cum naturali siue sit nulla siue aliqua, comparari debet quoniam a differentia quantitas vis elasticæ, quae tum ad restitutionem exeritur, pendet.

5. Ad vim elasticam autem mente faltem Fig: cl: concipiendam, statuatur axis flexurae piano tabulae in L normalis, et sit ALb status naturalis, ita utrum ambo centra inertiae in planis quae rectis LA et LB normaliter insistunt, reperiatur. Nunc autem consideretur status quicunque violentus ALB, quo alterius corporis centrum inertiae in planum rectae LB normaliter insistens sit detrusum, ac sta-

tus deturbatio ex angulo Bb erit aestimanda, cum tendat ad hunc angulum extingendum; atque in calculo vis elasticæ sinu*i* huius anguli proportionalis statui solet, cuius ratio ita exhiberi potest. Vi elasticæ reuera insitae substituatur mente filum elasticum Bb , vi praeditum se in ratione longitudinis Bb contrahendi; ponatur $LB = Lb = k$ angulus $BLb = \omega$; vt sit $Bb = 2b \sin \frac{1}{2}\omega$, ideoque ipsa vis $= E \sin \frac{1}{2}\omega$ quae cum punctum B in directione Bb sollicitet, erit eius momentum ratione axis $L = E \sin \frac{1}{2}\omega$. $LB \sin LBb = Eb \sin \frac{1}{2}\omega \cos \frac{1}{2}\omega = \frac{1}{2}Eb \sin \omega$; unde patet momentum vis elasticæ, quod hic est spectandum, non sine ratione sinu*i* anguli inflexionis BLb proportionale statui.

6. Si extremitates A et B filo AB constringantur, evidens est hoc modo corpora in statu violento retineri posse, vbi imprimis tensionem fili ad hoc requisitam notari conuenit. Sit igitur T ista filii tensio restitutio*nem* in statu naturalem coercens, cuius momentum ad inflexionem augendam cum sit $= T \cdot LB \sin ABL = T \cdot AL \sin BAL$, ob $AB : \sin ABL = AL : \sin ABL$, erit id $= \frac{T \cdot LA \cdot LB}{ALB}$ sin ALB , momento elasticitatis, quod sit $= E \sin \omega$ aequale ponendum unde positis $LA = a$, $LB = b$, angulo naturali $ALb = \lambda$ vt sit $ALB = \lambda - \omega$, et $ABL = V(aa + bb - 2ab \cos(\lambda - \omega))$ erit tensio $T = \frac{E \sin \omega \sqrt{(aa + bb - 2ab \cos(\lambda - \omega))}}{ab \sin(\lambda - \omega)}$. Quod si ergo in statu naturali partes LA et LB in directum jaceant, vt sit $\lambda = 180^\circ$ fit $T = \frac{E \cdot AB}{ab}$.

7. Hic

7. Hic casus per se quidem perspicuus eo Tab. III.
magis est memorabilis quod ingens paradoxon in Fig. 3.
volvere videtur. Si enim duae virgac rigidae AL,
LB in L ita elatere sint iunctae, ut sponte in di-
rectum sint extensae, eaque constrictione filii AB
in statu inflexo ALB detineantur, mirum videbi-
tur, quomodo tensio filii quantitati $\frac{EAB}{LAEB}$ hoc est
ipsi filii longitudini AB proportionalis esse queat,
quandoquidem hoc modo ad inflexionem minorem
major filii tensio, ad maiorem autem minor requi-
ritur. Scilicet minuta filii tensione, virgac subito
in statum naturalem resilient cum tamen tensio mi-
nor maiorem inflexionem sustinere posset. Contra
autem auctam filii tensione, inflexio adeo augelli-
tur, cum tamen maior inflexio maiorem tensionem
exigat.

8. Quo hoc paradoxon disucidemus, virgans
AL ut fixam spectemus, ut altera BL cum a cer-
ta vi secundum BA quae sit $= D$, tum ab elatere
BB sollicitata circa punctum seu axem L fixum
moueatur. Cum igitur positis $LA = a$ $LB = b$,
 $BL\dot{b} = \omega$, ut sit $AB = V(a^2 + b^2 + 2ab\cos.\omega)$,
sit vis BA momentum $= \frac{D^2 a b \sin.\omega}{\sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab\cos.\omega)}}$, elat-
teris autem momentum contrarium $= E b \sin.\omega$, si
virgac BL momentum inertiae respectus axis L sta-
tuamus $= Bcc$, erit ex motus principiis $\frac{B'c'cdd\dot{b}}{2gd^2}$
 $= \frac{D^2 a b \sin.\omega}{\sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab\cos.\omega)}} - E b \sin.\omega$, denotante g alti-
tudinem lapsi uno minuto secundo, siquidem tem-
pus

pus x in minutis secundis exprimere velimus. Multiplicemus per $d\omega$ et integrando obtinebimus

$$\frac{B c e d \omega^2}{4 g d t^2} = C + E b \cos \omega - D V(a a + b b + 2 a b \cos \omega)$$

sumamus motum a quiete incepisse, cum erat $\omega = a$, ut constans C rite determinetur, ac fieri

$$\frac{B c e d \omega^2}{4 g d t^2} = E b (\cos \omega - \cos a) + D V(a a + b b + 2 a b \cos a) - D V(a a + b b + 2 a b \cos \omega).$$

9. Nunc igitur ostendendum est, si fuerit vis $D = \frac{E V(a a + b b + 2 a b \cos a)}{a}$ tum virgam LB in statu initiali, ubi erat angulus BLb = α perpetuo quiescere, fin autem vis BA = D fuerit hac quantitate maior, tum virgam LB angulo BLb continuo crescente versus LA rotari, contrarium vero euenire, si vis illa D fuerit minor, hocque casu virgam LB ad statum Lb accessuram esse. Primum quidem inde patet quod non solum ipsa quantitas, cui quadratum celeritatis angularis $\frac{d\omega^2}{d t^2}$ aequatur, casu quo $\omega = a$ evanescit sed etiam eius differentiale, ideoque et acceleratio, ita ut virga LB tum perpetuo in situ initiali sit permanstra. Pro reliquis casibus sit breuitatis gratia $V(a a + b b + 2 a b \cos a) = f$ et $V(a a + b b + 2 a b \cos \omega) = z$, eritque $\frac{B c e d \omega^2}{4 g d t^2} = \frac{E(z - f)}{z a} - D(z - f) = (z - f)(\frac{E(z + f)}{z a} - D)$. Ponatur iam $D = \frac{n E f}{a}$, ut sit n modo maius modo minus unitate fieri que $\frac{B a c^2 d \omega^2}{2 E g d t^2} = (z - f)(z + f - 2 n f)$; et celeritas angularis erit $\frac{d\omega}{dt} = V \frac{2 E g}{B a c}(z - f)(z + f - 2 n f)$.

ro. Quod-

10. Quodsi iam sit $n > 1$, ita vt vis BA elaterem supereret, primo quidem angulus ω augebitur, et distantia $AB = z$ diminuetur, vnde pro motu secuturo erit $\frac{d\omega}{dt} = \sqrt{\frac{2Eg}{Bacc}}(f-z)((2n-1)f-z)$, ex quo evidens est ob $2n-1 > 1$, dum angulus BLb crescit, et z minuitur celeritatem non solum nusquam cessare, sed continuo augeri, donec virga LB prorsus in directionem LA reducatur. Sin autem sit $n < 1$, statim distantia $AB = z$ increvit, vt fiat $z > f$, et $\frac{d\omega}{dt} = \sqrt{\frac{2Eg}{Bacc}}(z-f)(z-(2n-1)f)$, vbi ob $2n-1 < 1$, evidens est crescente z etiam celeritatem angularem continuo augeri, donec virga in situm naturalem Lb restituatur, siatque $z = a+b$. Tum vero hac celeritate, motus angularis in plagam contrariam vertetur, siquidem iunctura id permittat qui motus priori omnino erit similis.

11. Tempus autem ipsum huius motus non nisi per quadraturas satis perplexas definiri potest, quae difficultas adeo vix minuitur, etiam si elasticitas prorsus euaneat, et virga LB circa axem L libere statuatur mobilis, a vi constante D ingiter secundum directionem BA sollicitata. Posito enim $E=0$, habebitur $\frac{Bcc d\omega^2}{4Dg a^2} = f - z$, vnde colligitur

$$dt \sqrt{\frac{4Dg}{Bcc}} = \frac{-2z dz}{(f-z)(a+b+z)(a+b-z)(a+z-b)(b+z-a)}$$

existente $f = aa+bb+2ab\cos\alpha$, ideoque $f < a+b$, quae formula integranda certe maxime est complicata, quod in tali casu tam facile ad praxin reu-

cando, mirum videtur. Neque elästicitate admissa calculus multo sit intricior cum posito $D = \frac{nEg}{a}$ tum habeatur:

$$dt V \frac{\frac{2}{3} E g}{Bacc} = \frac{-z dz}{\sqrt{(f-z)((2n-1)f-z)(a+b+z)(a+b-z)(a+z-b)(b+z-a)}}$$

quae quidem aequatio si $b=a$ seu $LB=LA$ in hanc simpliciorem formam abit

$$dt V \frac{\frac{2}{3} E g}{Bacc} = \frac{-z dz}{\sqrt{(f-z)((2n-1)f-z)(2a+z)(2a-z)}}$$

12. Unicus casus occurrit, qui faciliorem integrationem admittit; cum scilicet sit $f < 2a$ ob $ff = 2aa(1 + \cos \alpha)$; numerus n ita accipiatur ut fiat $(2n-1)f = 2a$, seu $2n-1 = \frac{V_2}{V(f+\cos \alpha)} = \frac{1}{\cos \frac{1}{2}\alpha}$ et cum sit $dt V \frac{\frac{2}{3} E g}{Bacc} = \frac{-z dz}{(2a-z)\sqrt{(f-z)(2a+z)}}$ integrale reperitur:

$$t V \frac{\frac{2}{3} E g}{Bacc} = \frac{1}{\sqrt{a(2a-f)}} (\text{Ang. cof. } \frac{4aa - 6af + (6a-f)z}{(2a+f)(2a-z)})$$

quae formula evanescit sumto $z=f$ pro motus initio. In minutis secundis ergo habetur:

$$t = \frac{\sqrt{Bcc}}{\sqrt{2} Eg(2a-f)} \text{Ang. cof. } \frac{4aa - 6af + (6a-f)z}{(2a+f)(2a-z)} = \frac{\sqrt{Bcc}}{2\sqrt{(2n-1)Egf}} \\ \text{Ang. cof. } \frac{(n-z)(2n-1)f + (3n-z)z}{n((2n-1)f-z)}$$

vnde sequitur tempus quo virga LB in situum LA compellitur fore $= \frac{\sqrt{Bcc}}{2\sqrt{(n-1)Egf}} \text{Ang. cof. } \frac{n-2}{n}$ minutis secundis. Ita si initio motus fuisset $\alpha = 90^\circ$, ideoque $2n-1 = V_2$ seu $n = \frac{1+\sqrt{2}}{2}$ erit hoc tempus totum $= \frac{\sqrt{Bcc}}{\sqrt{2} Egf(\sqrt{2}-1)} \text{Ang. cof. } \frac{\sqrt{2}-z}{1+\sqrt{2}}$, qui angulus proxim-

proxime continet 131° , $37'$ et in partibus radii
2, 287436.

13. Si virgam LA, quam hic vt fixam spe-
ctauimus, etiam mobilem faciamus, vt ambae si-
mul super plano tabulae, ad quod quippe axis infle-
xionis sumitur perpendicularis, moueantur, nullum est
dubium quin problema multo sit difficilius, et pro-
fundiorem Mechanicae cognitionem postulet. Multo
porro difficilius fiet problema, si hae binae virgæ
in vacuo vtcunque proliuantur, vt axis inflexionis
non amplius situm sibi parallelum conseruet, eae-
que insuper extrinsecus a viribus quibuscunque solli-
citentur. Quodsi praeterea corpus ex pluribus con-
stet partibus, flexura elastica inter se coniunctis, ne-
que adeo axes inflexionis in singulis flexuris fuerint
inter se paralleli; nescio an quis solutionem saltem
tentare auderet. Evidem hic tantummodo eiusmodi
plurium partium compagem sum consideratus, vbi
omnes axes inflexionis in singulis iuncturis inter se
sint paralleli, atque motus ita sit comparatus, vt
in eodem plano absoluatur, ad quod illi axes sint
perpendiculares, et in quo simul singularum partium
centra inertiae sint sita, etiam si methodus, qua sum
yfurus, multo latius pateat.

14. Principium autem primarium, cui omnium
huiusmodi motuum determinatio innititur, ex Sta-
tica seu ea scientia, quae circa aequilibrium virium
est occupata, peti oportet. Nisi enim constet, a

L 1 2 quibus

268. DE AEQVILIB. ET MOTV.

quibus viribus corpus quodpiam, cuiuscunque indolis fuerit, in aequilibrio contineatur, determinatio motus, ab aliis quibuscumque viribus variati frustra suscipitur. Euolutio autem accuratior huius principii eo magis est necessaria, quod ipsa motus determinatio, vt cunque is fuerit intricatus, semper leui adhibita consideratione ad statum aequilibrii reuocari potest, dum vires ad motus effectiōnēm requisitae viribus quibus corpus actu impellitur aequualere, ideoque contrarie applicatae cum his in aequilibrio consistere debent, quod adeo etiam in motu fluidorum locum habet. Quocirca inuestigationes a statu aequilibrii incipiam.

Problema I.

15. Si corpus ex quotcumque partibus compositum, quae flexuris elasticis inter se sint coniunctae, a viribus quibuscumque fuerit sollicitatum, definire conditiones, quibus haec vires se mutuo in aequilibrio coercent.

Solutio.

Primum omnium obseruandum est cunctas vires perinde in aequilibrio esse debere, ac si corpus prorsus esset rigidum; si enim singulae flexurae subito rigescerent, inde virium aequilibrium nequam turbaretur; quocirca primo quidem in eas conditiones est inquirendum, sub quibus vires corpus

pus sollicitantes se inuicem destruerent, si totum corpus tanquam rigidum spectetur. Hunc in finem Tab. III.
singulæ vires corpus sollicitantes ita euoluantur, vt
quaelibet puncto corporis Z applicata secundum ter-
nas directiones fixas Zp , Zq , et Zr , quae ternis
axibus inter se normalibus IA, IB et IC sint pa-
rallelae resoluantur. Sit igitur vis $Zp = p$, vis
 $Zq = q$, vis $Zr = r$, et ponantur ternae coordinatae
situm puncti Z definientes et iisdem axibus paralle-
lae $IX = x$, $XY = y$ et $YZ = z$, ac primo quidem
constat, summas omnium harum ternarum virium
seorsim nihilo aequales esse debere, vnde hae tres
conditiones colliguntur, vt sit:

$$1^{\circ}. \int p = 0; 2^{\circ}. \int q = 0; 3^{\circ}. \int r = 0$$

quibus obtinetur, vt corporis centrum inertiae in
aequilibrio conseruetur.

Verum hae tres conditiones nondum sufficiunt,
etiam si corpus totum foret rigidum, oportet enim
insuper, vt corpori circa nullum plane axem mo-
tus imprimatur; ex quo momenta omnium harum
virium respectu axis cuiuscunque se mutuo destruant,
necessa est. At trium virium p , q , r momentum
respectu axis IA in plagam BC est $= ry - qz$; re-
spectu vero axis IB in plagam CA est $= pz - rx$;
et respectu axis IC, in plagam AB est $= qx - py$,
vnde tres sequentes conditiones prioribus sunt adi-
ciendae:

$$4^{\circ}. \int (ry - qz) = 0; 5^{\circ}. \int (pz - rx) = 0; 6^{\circ}. \int (qx - py) = 0.$$

Facile autem patet, dummodo hae sex conditiones locum habeant, momenta virium respectu omnium plane axium, vtcunque accipiuntur, pariter in nihilum abire.

Nunc sex istae conditiones sufficient, si totum corpus esset perfecte rigidum, si autem constet ex partibus inuicem flexuris iunctis, necesse insuper est, vt vires sollicitantes cum vi elastica cuiusque flexurae, in aequilibrio consistant. Sit igitur in N eiusmodi flexura, cuius axis inflexionis sit recta $t u$ vtcunque ad ternos axes inclinata, et ex ratione iuncturae et quantitate inflexionis dabitur elasticitatis momentum, quo restitutio in statum naturalem circa axem $t u$ intenditur. Sit $E u$ hoc elasticitatis momentum, atque ad aequilibrium requiritur vt virium sollicitantium momenta respectu eiusdem axis $t u$ sumta, sint utrinque momento elasticitatis $E u$ aequalia. Cum scilicet omnia virium momenta respectu axis $t u$ sumta se mutuo destruant, totum corpus per flexuram $t N u$ in duas partes distributum est considerandum, quarum altera cis altera trans flexuram porrigitur; atque momenta virium alteri parti applicatarum respectu axis $t u$ quorum summa sit $V s$, momento elasticitatis $E u$ ita aequalia sunt ponenda, vt restitutio in statum naturalem reluctentur; tum autem sponte summa momentorum ex altera parte sumtorum, quorum summa est $= - V s$, etiam momento elasticitatis $E u$ erit

erit aequalis pariterque restitutio aduersabitur. Hinc quaelibet flexura peculiarem suppeditat aequationem, quae omnes cum sex ante exhibitis, conditiones aequilibrii quaesitas complectuntur.

Coroll. 1.

16. Si partium iunctura ita est comparata, ut inflexioni prorsus non resistat, qui est casus corporum perfecte flexibilium, tum pro singulis flexuris vis elastica Eu evanescit, et ex utraque parte virium momenta respectu axis inflexionis nihilo aequalia sunt ponenda.

Coroll. 2.

17. Quo haec clariora reddantur, sint duae Tab. III. virgae aequales AC et BC in C ita iunctae, ut Fig. 5. inflexae vi quacunque se in directum extendere contentur: quibus in A et B applicatae sint vires aequales Aa , Bb parallelae et ad utramque virgam aequae inclinatae, in C vero applicata sit vis duplo maior Cc illis item parallela, quae tres vires proinde erunt in aequilibrio si ambae virgae ut unum corpus rigidum spectentur. Ut autem ob flexuram in C aequilibrium non turbetur, primum virga BC ut fixa spectetur, et vis Aa momentum exertet ad inflexionem virgae CA augendam, quod ergo vi elasticae flexurae aequale esse debet. Similimodo si virga AC fixa concipiatur, ex vi Bb nasce-

nasceretur momentum priori aequale et contrarium quod tamen pariter inflexionem augere conabitur, ideoque vi elasticae flexurae aequabitur. Ex quo patet quomodo virium vtrinque agentium momenta se mutuo destruant seorsim vero cum vi elastica flexurae in aequilibrio consistant.

Coroll. 3.

18. Vbicunque ergo datur flexura, ibi corpus necessario in duas partes dirimitur, quarum altera si fixa concipiatur alteri motus circa axem flexurae imprimi queat. Quae partium distinctio pro qualibet flexura quo facilius percipiatur, reliquae flexurae omnes tanquam rigescerent, sunt considerandae. Pro his autem binis partibus virium sollicitantium momenta probe a se inuicem distingui oportet,

Scholion.

19. Ex hoc principio manifesto fluunt, quae iam olim de aequilibrio corporum tam flexibilium quam elasticorum sum commentatus; dum a viribus quibuscumque sollicitantur. Ibi autem omnes flexuras tanquam in eodem plano existentes assumeram, cui simul omnes axes inflexionis essent perpendiculares. Nunc igitur idem principium ad complexum amplissimum extuli, vt ad omnia flexurae genera latissime pateret, quo quidem scientia aequilibrii maxime promota videtur. Verumtamen ipsa huius

Ihuius principii applicatio saepenumero ingentes adhuc difficultates insueluit, dum virium sollicitantium momenta respectu axis cuiuscunque oblique sibi non sine summa molestia definitur, et secundum praecpta vulgaria ad calculum reuocantur. Difficultas scilicet cum potissimum offenditur, quando axis flexurae τu ratione axium IA, IB et IC, secundum quos singulæ vires sollicitantes resoluuntur, situm tener virum obliquum; cum enim bonisi calculo per quam prolixo et traedioso, eius, respectu virium Z_p , Z_q et Z_r momenta colliguntur, cum tamen negotium satis facile succederet, si axis τu usi principium IA, IB et IC foret parallelus, similique modo institui posset, quo earundem virium momenta respectu ipsorum axium IA, IB, IC in solutione sunt computata. Egregium igitur subsidium scientiae aequilibrii allatum est censendum sequente propositione, qua ostensurus sum, quomodo ex virium quarumcunque momentis respectu ternorum axium inter se normalium inuentis, facile definiri possit earundem virium momentum respectu aliis cuiusque axis obliqui per idem punctum ducti.

Problema 2.

20. Si dentur virium quarumcunque momenta Tab. III. respectu ternorum axium IA, IB, IC inter se normalia in puncto I, inuenire earundem virium momentum respectu axis cuiuscunque obliqui IO per idem punctum I traecki.

Tom. XIII. Nou. Comm.

M m

Solu-

Fig. 6.

Solutio.

Tota haec inuestigatio commodissime ad trigonometriam sphaericam reduci videtur. Centro ergo I radio =r sphaera descripta intelligatur, cuius superficies ab illis ternis axibus traiiciatur in punctis A, B, C, ita ut arcus AB, BC, CA sint quadrantes; in punto O autem transeat axis obliquus IO, ad quod ducantur arcus circulorum maximorum AO, BO, CO. His positis sint virium sollicitantium momenta respectu

axis IA=Lr; in plagam BC

axis IB=Mr; in plagam CA

axis IC=Nr; in plagam AB.

Iam quaecunque sint istae vires, earum loco hic eiusmodi vires determinatae substituantur, quae eadem momenta gignant, iisque propterea sint aequivalentes. Quare in punto B applicata concipiatur vis BL=L, cuius directio arcum BC in B tangat, quae cum sit normalis in radium BI axi IA perpendicularem, momentum dabit respectu axis IA=Lr in plagam BC tendens, et quia haec vis cum reliquis axibus IB et IC in eodem plano iacet, eorum respectu nulla praebebit momenta. Simili modo in C applicata concipiatur vis CM=M secundum tangentem arcus CA cuius momentum respectu axis IB erit =Mr in plagam CA tendens, respectu reliquorum vero axium nullum producit

ducit momentum. Denique etiam in A concipiatur vis $AN = N$ secundum directionem AB, unde nascitur momentum respectu axis $IC = Nr$ in plagam AB. Cum igitur hae tres vires $BL = L$; $CM = M$ et $AN = N$ ipsa momenta proposita respectu ternorum axium IA, IB et IC exhibeant, eas loco virium, quaecunque fuerint, unde ista momenta sunt nata, substituere licebit, ita ut nunc tota quæstio huc redeat, ut harum trium virium momenta respectu axis obliqui IO definiantur. Pro situ igitur axis IO ponantur anguli

$$AIO = \lambda, BIO = \mu \text{ et } CIO = \nu$$

qui a se invicem ita pendent ut sit $\cos \lambda^2 + \cos \mu^2 + \cos \nu^2 = 1$ et cum ratio trium virium sit eadem, vis $BL = L$ ad arcum BO inclinata angulo OBL resoluatur in duas inter se normales et in superficie sphaerae fitas, quarum altera in BO cadat, quae erit $= L \cos OBL$, altera vero huic normalis $= L \sin OBL$, quarum illa respectu axis IO nullum praebet momentum quia eius directio cum hoc axe in eodem plano existit, haec vero cum sit ad planum IBO ideoque etiam ad rectam BS ex B in IO normaliter ductam perpendicularis dabit respectu axis IO momentum $= L \sin OBL$. BS in plagam BC. Est vero $BS = r \sin BIO = r \sin BO$, sicque istud momentum sit $= L r \sin BO \sin OBL$. Producatur arcus AO in P, ut sit AP quadrans et in arcum BC normalis; atque in triangulo sphaerico

M m 2   rectan-

276 DE AEQVILIB. ET MOTU

rectangulo BOP erit sin. O P = sin. BO. fin. OBL.
hincque momentum illud = Lr sin. OP = Lr cos. A O
= Lr cos. λ. Simili modo ex vi CM = M respectu
axis IO colligetur momentum = M cos. μ, in plaga-
m CA, et ex vi AN = N momentum = N cos. ν
in plagam AB. Quae plaga cum ratione motus
circa axem IO generandi conueniant, ex viribus
solicitantibus, quarum momenta Lr, Mr, Nr re-
spectu axium IA, IB, IC sunt cognita, concludi-
tur fore momentum respectus axis obliqui IO =

$$Lr \cos. \lambda + M r \cos. \mu + N r \cos. \nu$$

in plagam ABC, quod ergo ex momentis datis fa-
cili negotio obtinetur.

Coroll. I.

2.1. Si axis IO in aliquem principalium ve-
luti IA incidat momentum ipsi Lr fiet aequale, quod
inde est manifestum, quia arcus AO = λ evanescit, et
hinc reliqui BO = μ et CO = ν euadunt quadrantes.

Coroll. 2.

2.2. Fieri potest ut momentum respectus axis
IO evanescat, idque infinitis modis. Angulo enim
AIO = λ pro libitu assumto, reliquos μ et ν ita
assumere licet ut fiat $Lr \cos. \lambda + M r \cos. \mu + N r \cos. \nu = 0$.
manente $\cos. \lambda^2 + \cos. \mu^2 + \cos. \nu^2 = 1$. Cum enim
inde sit $\cos. \nu = \frac{-Lr \cos. \lambda - M r \cos. \mu}{N}$ fit $NN \sin. \lambda^2 = (MM + NN)$
 $\cos. \mu^2 + 2LM \cos. \lambda \cos. \mu + LL \cos. \lambda^2$

hinc

CORP. FLEX' R. ELAST. IVNCTOR. 277

$$\text{hincque cos. } \mu = \frac{LM \cos \lambda + \sqrt{NN(MM + NN) \sin \lambda^2 - LL NN \cos \lambda^2}}{MM + NN}$$

$$\text{vel cos. } \mu = \frac{LM \cos \lambda + \sqrt{(LL + MM + NN) \sin \lambda^2 - LL}}{MM + NN}$$

quod fieri potest dum sit $\sin \lambda > \frac{L}{\sqrt{LL + MM + NN}}$, eritque

$$\text{tum cos. } \mu = \frac{L N \cos \lambda + \sqrt{(LL + MM + NN) \sin \lambda^2 - LL}}{MM + NN}$$

et anguli μ , et ν prodeunt reales.

Coroll. 3.

23. Casus deinde imprimis notatus dignus occurrit, quo virium momentu respectus axis IO fit omnium maximum, et evenit hoc si hic axis ita capiatur ut sit:

$$\cos \lambda = \frac{L}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}, \cos \mu = \frac{M}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}, \cos \nu = \frac{N}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}$$

tum enim eius respectu erit momentum $= r \sqrt{L^2 + M^2 + N^2}$.

Coroll. 4.

24. Huius ergo problematis ope momentum virium corpus sollicitantium respectus cuiusquer flexurae cuius axis situm tenet vicinque obliquum definire, ideoque sequens problemata resoluere potimus.

Problemata 3.

25. Si corpus ex partibus quocunque, quae Tab. III. flexuris elasticis sint coniunctae, compositum a viribus Fig. 7.

Missa 3. quibus-

278. DE AEQVILIB. ET MOTV

quibuscumque sollicitetur, earum momentum respectu
vniuscuiusque flexurae N, cuius axis tNu situm tenet
etcumque obliquum inuestigare.

Solutio.

Locus flexurae N ternis coordinatis inter se
normalibus definiatur quae sint $lL = l$, $LM = m$,
et $MN = n$ et in N tres concipientur axes Nl ,
 Nm Nn istis coordinatis paralleli, ad quos axis
flexurae tu ita inclinetur, vt sint anguli $lNu = \lambda$,
 $mNu = \mu$, $nNu = \nu$ ideoque $\cos^2 \lambda + \cos^2 \mu + \cos^2 \nu = 1$, reliquae vero flexurae rigescere concipientur.
Ita corpus in hac flexura in duas partes dispescitur,
quarum vtraque circa axem flexurae, motum recipere potest altera manente immota. Virium ergo
quae alteri tantum parti sunt applicatae, momentum respectu axis tu indagari oportet. Huius parti fit Z punctum quodcumque coordinatis $IX = x$,
 $XY = y$, $YZ = z$ definitum, cui vires sunt applicatae quaecunque, quae ad ternas directiones Zp ,
 Zq , Zr reducantur, sitque vis $Zp = p$, vis $Zq = q$,
vis $Zr = r$. Iam primo harum virium momenta
colligantur respectu axium factorum Nl , Nm , Nn ,
ac manifestum est fore earum momenta

respectu axis $Nl = q(n - z) - r(m - y)$ in plagam mn

respectu axis $Nm = r(l - x) - p(n - z)$ in plagam nl

respectu axis $Nn = p(m - y) - q(l - x)$ in plagam lm .

Quibus

CORP. FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 279.

Quibus invenitis ex problema praecedente earundem virium respectu axis flexuræ tu momentum conclu-
ditur fore in plagam lmn :

$$q(n-z)\cos\lambda - r(m-y)\cos\lambda + r(l-x)\cos\mu - p(n-z)\cos\mu \\ + p(m-y)\cos\nu - q(l-x)\cos\nu.$$

Omnia ergo haec momenta per totam corporis par-
tem colligendo ob quantitates l , m , n et angulos λ ,
 μ , ν constantes impetramus totum momentum quae-
sumus:

$$(mc\cos\nu - nc\cos\mu)/p + (nc\cos\lambda - lc\cos\nu)/q + (lc\cos\mu - mc\cos\lambda)/r \\ + \cos\lambda/(ry - qz) + \cos\mu/(pz - rx) + \cos\nu/(qx - py).$$

Coroll. 1.

26. In statu ergo aequilibrii hoc momentum
vi elasticae qua flexura in N eff praedita, aequali-
poni oportet, siquidem vis elastica hanc corporis par-
tem, ex qua momentum est collectum in plagam
contraria nm/l flectere conatur.

Coroll. 2.

27. Cum igitur quaelibet flexura huiusmodi
aequationem suppeditet, omnes haec aequationes illis
sex, quas supra indicauimus adiunctæ statum aequi-
libri corporis determinabunt.

Solio

Scholion.

28. En ergo vera principia, ex quibus status aequilibrii corporum flexuris elasticis praeditorum, dum a viribus quibuscumque sollicitantur, definiri debet. Quae cum latissime pateant, omnia ea quae adhuc de aequilibrio corporum flexibilium et elasticorum sunt inuestigata, in se complectuntur. In his autem inuestigationibus omnium flexurarum axes inter se paralleli sunt assumti, quo calculi evolutio magis plana et facilis redderetur; si autem iſū axes inter se non fuerint paralleli, calculus non solum maiorem molestiam inuoluit, sed etiam summopere difficile est pro omnibus inflexionibus, quae huiusmodi corporibus induci possunt, singularum partium situm ad calculum reuocare, vt principia hic stabilita in uisum vocari queant. Quae difficultas quo clarius perspiciatur, casum satis simplicem euoluam, quo corpus ex tribus tantum constat partibus quarum iuncturae axes habeant inter se normales, et quae statu naturali in directum extendantur.

Problema 4.

Tab. IV. 29. Si tres virgae AB, BC, CD ita sint
Fig. 8. iunctae, vt in statu naturali in directum porriganisur,
iuncturae autem B axis bē ad planum tabulae sit nor-
malis; iuncturae C vero axis cγ in ipsum planum ca-
dat et ad BC sit normalis; inuestigare vires extremi-
tatibus

CORP. FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 281

tatibus A et D applicandas, quae has virgas in statu quounque inflexo seruare valeant.

Solutio.

Positis $AB=a$, $BC=b$, et $CD=r$; sint hae virgæ per inflexionem redactæ in statum ABCD, qui ita repræsentetur, vt virgæ AB et BC in plano tabulae iaceant, et BC rectæ AG sit parallelæ, ita vt flexurae B axis Bb ad idem planum sit perpendicularis, flexurae C vero axis Cc in hoc plano ad BC ideoque etiam ad axem AG sit normalis, circa quem tertia virga CD sursum sit flexa, ex cuius termino D in planum demittatur perpendicularis DH, indeque ad AG normalis HG. Sit iam angulus inflexionis in iunctura $B=\zeta$, et elasticitatis momentum $=Ee \sin. \zeta$, inflexionis autem in iunctura $C=\eta$ et elasticitatis momentum $=Ff \sin. \eta$; eritque ob BC ipsi AG parallelam angulus $BAG=\zeta$, hinc $A\bar{E}=a \cos. \zeta$, et $B\bar{E}=a \sin. \zeta$ $=CF=HG$, tum vero $E\bar{F}=BC=b$. Porro habebitur $CH=c \cos. \eta$ et $DH=c \sin. \eta$. Iam vires ad hunc statum conseruandum requisitæ sint in A ternæ $AP=P$, $AQ=Q$, et $AR=R$ in D vero similiter ternæ $Dp=p$, $Dq=q$, et $Dr=r$: vnde si corpus spectetur vt rigidum primo habemus:

$$1^{\circ}. P+p=0; 2^{\circ}. Q+q=0; 3^{\circ}. R+r=0.$$

Deinde ob $AG=a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta$; $GH=a \sin. \zeta$, et $DH=c \sin. \eta$ erit quoque ex problemate primo:

Tom. XIII. Nou. Comm. N n

Tab. IV.
Fig. 9.

4:

$$4^{\circ} ar \sin. \zeta - cq \sin. \eta = 0; \quad 5^{\circ}. cp \sin. \eta - (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) r = 0$$

$$6^{\circ}. (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) q - ap \sin. \zeta = 0$$

quia pro viribus in A coordinatae x, y, z euaneſcunt, vnde hae vires ita debent esse comparatae vt fit

$$p = (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) s; \quad q = as \sin. \zeta \text{ et } r = cs \sin. \eta \\ \text{et } P = -p; \quad Q = -q; \quad \text{et } R = -r.$$

Nunc flexura in B consideretur, et pars BA a viribus sibi applicatis de statu naturali detorquetur momento $= P. BE - Q. AE$, quod elasticitati $Ee \sin. \zeta$ aequale possum dat

$$-ap \sin. \zeta + aq \cos. \zeta = Ee \sin. \zeta$$

$$\text{feu. } -(ab + ac \cos. \eta) s = Ee; \quad \text{hincque } s = \frac{-Ee}{ab + ac \cos. \eta}$$

Denique pro flexura C consideretur pars CD, cuius vires praebent momentum de statu naturali detorquens $= r. CH - p. DH$ momento elasticitatis Ff . $\sin. \eta$ aequandum, vnde prodit

$$-c(a \cos. \zeta + b) s = Ff \text{ seu } s = \frac{-Ff}{c(a \cos. \zeta + b)}$$

Ex quo patet inter ambas inflexiones certam relationem intercedere debere, vt a duabus tantum viribus in terminis A et D applicatis aequilibrium feruari possit: oportet scilicet sit $Ee(c(a \cos. \zeta + b) - Ff(a(b + c \cos. \eta))$; ac tum vires ante assignatae huic statui inflexo conseruando erunt parens.

Coroll.

Coroll. 1.

30. Quia tres vires in A applicatae cum tribus in D applicatis in aequilibrio consistere debent, una vis illis aequivalens vni his aequivalenti aequalis et contraria esse debet; facile autem intelligitur ambas has vires in rectam AD extremitates iungentem cadere debere.

Coroll. 2.

31. Hoc etiam cum formulis inuentis egregie conuenit, si enim extremitates A et D filo constictae concipientur cuius tensio sit $= T$, posita recta $AD = k$, habebimus vires assumtas $P = \frac{a\cos\zeta + b + c\cos\eta}{k} T$, $Q = \frac{a\sin\zeta}{k} T$, et $R = \frac{c\sin\eta}{k} T$
ideoque $r = \frac{T}{k}$.

Coroll. 3.

32. Hinc ergo interuallum $AD = k$ cum tensione T in computum ducendo erit primo $a(b + c\cos\eta) = \frac{Eek}{T}$ et $c(a\cos\zeta + b) = \frac{Ffk}{T}$: deinde vero est
 $kk = aa + bb + cc + 2ab\cos\zeta + 2bc\cos\eta + 2ac\cos\zeta\cos\eta$.

Cum ergo sit $\cos\zeta = \frac{Ffk}{Taa} - \frac{b}{a}$, et $\cos\eta = \frac{Eek}{Tcc} - \frac{b}{c}$, facta hac substitutione prodit:

$$kk = aa + bb + cc + \frac{2EFFkk}{TTaa}$$

N n 2

vnde

vnde tensio ad hanc inflexionem continendam sit

$$T = \frac{k\sqrt{Ee}}{\sqrt{ac(kk+bb-aa-cc)}}$$

quae ergo per longitudinem fili AD et elasticitates utriusque iuncturae determinatur.

Coroll. 4.

33. Ex data ergo longitudine fili seu intervallo $AD=k$ cum utraque elasticitate non solum tensio T sed etiam inflexio in utraque iunctura definitur, dummodo eueniat, ut anguli ζ et η prodeant reales; quod fieri nequit nisi eorum cosinus sint unitate minores.

Scholion.

34. Solutio autem hic data maxima incommoda atque adeo contradictionem inuoluere videtur. Cum enim nullum sit dubium, quin pro qualibet longitudine fili seu interuallo AD certa tensio T requiratur ad virgas in statu inflexo continendas tamen si pro T valor inuentus substituatur, omnino euenire potest, ut alterutrius angulorum ζ et η cosinus prodeat unitate maior, ideoque inflexio impossibilis. Consideremus tantum casum quo altera elasticitas puta Ee fit infinita, quod eodem reddit, ac si iunctura in E rigesceret, nullamque plane inflexionem admitteret. Hic ergo casus unicam flexuram in F habens conuenire deberet cum eo, qui supra §. 6. est euolutus, et pro cuius qualibet inflexi-

flexione tensio fili T est assignata. Verum si in forma hic inuenta ponatur $Ee = \infty$, tensio T prodit quoque infinita; hincque $\cos \zeta = -\frac{b}{a}$ et $\cos \eta = \infty$, quod manifesto est absurdum, praeterquam quod etiam angulus ζ fieret imaginarius si $b > a$. Hic certe aperta contradic̄tio cernitur quae non solum huic casui, quo altera iunctura rigescit est propria, sed etiam utraque flexura admissa saepenumero locum habere debet. Nullum tamen hic calculi vi- tium deprehenditur, ex quo maximi erit momenti in causam huius discrepaniae a veritate diligentius inquirere.

Solutio difficultatis.

35. Analyſin autem vniuersam accuratius contemplanti mox patebit solutionem inuentam non esse completam; sed in calculo quasdam solutiones, quae certis casibus solae locum habere possunt, per diu- fisionem aequationum esse sublatas. Scilicet cum sit $kk = aa + bb + cc + 2ab \cos \zeta + 2bc \cos \eta + 2ac \cos \zeta \cos \eta$ ob $s = \frac{-T}{k}$, binae reliquae aequationes reuera ita prodierunt expressæ:

$$Ta(b + c \cos \eta) \sin \zeta = Eek \sin \zeta \text{ et } Tc(ac \cos \zeta + b) \sin \eta = Ffk \sin \eta$$

ita ut illa etiam praebeat $\sin \zeta = 0$ haec vero $\sin \eta = 0$, quae quidem ambae solutiones simul confistere nequeunt, nisi sit $k = a + b + c$ hoc est in statu naturali. Verum quoties distantia $AD = k$

Nº 3 minor

minor est quam $a+b+c$, toties euenire potest; vt sit vel $\zeta=0$ vel $\eta=0$, hoc est vt altera flexura nullam vim patiatur. Quodsi enim irum sit $\zeta=0$, et virgæ AB et BC maneat in directum extensæ; altera aequatio præbet $Tc(a+b)=Ffk$, ideoque fit tensio $T = \frac{Ffk}{c(a+b)}$; angulus autem η ex prima aequatione $kk=(a+b)^2 + cc - 2c(a+b)\cos\eta$ definiatur. Simili modo si $\eta=0$, quo casu in F nulla inflexio oritur, fiet $T = \frac{Eek}{a(b+c)}$ et $kk=(b+c)^2 - aa - 2a(b+c)\cos\zeta$, vnde angulus ζ cognoscitur. Sicque semper pro quolibet intervallo AD $\exists k$ duae solutiones locum habent, quarum altera inflexione in E caret, altera in F, atque nunc demum intelligere licet, cur aequilibrium planum non detur, quod duplice inflexione gaudet. Duplex nempe inflexio locum habere nequit, nisi sub conditionibus in solutione contentis, quae thuc redeunt, vt cum sit $\cos\zeta < 1$ et $\cos\eta < 1$, fiat $Eek < Ta(b+c)$ et $Ffk < Tb(a+b)$; Quia vero etum est ut inuenimus $T = \frac{k\sqrt{a(c(kk+bb-aa-cc))}}{\sqrt{ac(kk+bb-aa-cc)}}$, hæc conditions dant $\frac{Ee}{Ff} < \frac{2a(b+c)^2}{c(kk+bb-aa-cc)}$ et $\frac{Ee}{Ff} > \frac{2a(kk+bb-aa-cc)}{2c(a+b)^2}$, quorum quidem limitum ille manifesto maior est hoc, cum ex comparatione instituta sequatur

$$\begin{aligned} ac(a+b)^2(b+c)^2 &> ac(kk+bb-aa-cc)^2 \text{ seu} \\ 2(a+b)(b+c) &> kk+bb-aa-cc \text{ hincque} \\ (a+b+c)^2 &> kk \text{ vti rei natura postulat.} \end{aligned}$$

Nisi

Nisi ergo pro sumto interuallo $AD = k$ ratio elasticitatum $\frac{Ee}{Ff}$ intra illos limites continetur, tensio ne fili AD duplex inflexio produci nequit, vt aequilibrium oriatur.

Coroll. 1.

36. Hae ergo conditiones, ratione elasticitatum $\frac{Ee}{Ff}$ vt data spectata, huc redeunt vt sit

$$1^{\circ}. kk < aa + cc - bb + \frac{2a(b+c)^2}{c} \cdot \frac{Ff}{Ee} \text{ et}$$

$$2^{\circ}. kk < aa + cc - bb + \frac{2c(a+b)^2}{a} \cdot \frac{Ee}{Ff},$$

quarum quantitatuum minor si adhuc maior fuerit quam $(a+b+c)^2$, pro quoq[ue] interuallo $AD = k$, duplex inflexio in aequilibrium ingredi potest, sin autem ea minor sit quam $(a+b+c)^2$, tantum in maiore fili contractiones tale aequilibrium obtineri potest.

Coroll. 2.

37. Quodsi tres virgæ sint longitudine aequales, seu $b=c=a$. conditiones illae dant.

$$1^{\circ}. kk < aa(r + \frac{sFf}{Ee}), 2^{\circ}. kk < aa(1 + \frac{sEe}{Ff}).$$

Quare si ambae elasticitates sint pares, vtraque dat $k < 3a$ et pro omni fili contractione tale aequilibrium dabitur, vnde fit tensio $T = \frac{Eek\sqrt{z}}{a\sqrt{k(k-a)}}$ ob $Ff = Ee$, et inflexiones cos. $\zeta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{a\sqrt{z}} - 1$ et cos. $\eta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{a\sqrt{z}} - 1$, vt sit $\eta = \zeta$
seu cos. $\frac{1}{2}\zeta = \cos. \frac{1}{2}\eta = \sqrt{\frac{kk-aa}{aa}}$, et $T = \frac{Eek}{aa(1 + \cos. \zeta)}$.

Coroll.

Coroll. 3.

38. Quodsi autem eodem casu $b=c=a$, ambae elasticitates sint inaequales puta $Ee=2Ff$, seu $\frac{Ee}{Ff}=2$, debet esse

$$1^{\circ}. kk < aa(1+4) \text{ et } 2^{\circ}. kk < aa(1+16)$$

vnde tale aequilibrium non datur nisi sit $k < a\sqrt{5}$. Tum autem erit tensio $T = \frac{2Ffk}{a\sqrt{(kk-aa)}}$ et inflexio utraque

$$\cos \zeta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{2a} - 1 \text{ et } \cos \eta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{a} - 1.$$

Vnde si $k=a\sqrt{5}$, inflexio in F etiamnunc est nulla et $\zeta=90^\circ$ ac $T = \frac{Ff\sqrt{5}}{a}$ filo autem magis adstricto vt fiat $k=2a$, tum prodit

$$\cos \zeta = \frac{\sqrt{3}}{2} - 1 \text{ et } \cos \eta = \sqrt{3} - 1, \text{ atque } T = \frac{4Ff}{a\sqrt{3}}.$$

Coroll. 4.

39. Consideremus etiam casum, quo virgæ sunt inaequales sitque $a=c$ et $b=2a$, eritque

$$1^{\circ}. kk < aa(-2 + \frac{16Ff}{Ee}) \text{ et } kk < aa(-2 + \frac{16Ee}{Ff}).$$

Quare si fuerit vel $\frac{Ff}{Ee} < \frac{1}{9}$ vel $\frac{Ee}{Ff} < \frac{1}{9}$ nullo plane modo huiusmodi aequilibrium obtineri potest.

Scholion 1.

40. Euolutio huius casus ysu non carebit, cum inde pateat saepenumero pluribus modis aequilibrium existere posse. Quod cum eueniat in corpore

corporibus gemina flexura praeditis, id multo magis contingere poterit, ubi adhuc plures flexurae admittuntur, quarum axes inter se non sunt paralleli; haecque circumstantia in doctrina aequilibrii sine dubio maximi est momenti. Et si autem haec praecpta tantum ad aequilibrium pertinere videntur, tamen etiam ad motum definiendum adhiberi possunt, dummodo iis sequens principium ex natura motus petitum adjungatur.

Ex quotcunque partibus corpus fuerit compositum, unicuique parti generalissime tribuatur motus quicunque, et inuestigentur vires ad eius variationem producendam requisitae: tum istae vires in contrarium vertantur, baeque cum viribus, quibus corpus actu sollicitatur, in aequilibrio consistere debent, ex quo praecepta pro aequilibrio definiendo tradita certum aequationum numerum suppeditabunt. Deinde vero motus unicuique parti tributos ita temperari oportet, ut non solum singulae partes maneant contiguae, sed etiam axes iuncturarum debitum situm conseruent. Quae conditiones cum illis aequationibus coniunctae verum motum determinabunt.

Scholion 2.

41. Tametsi autem hac regula totum negotium conficitur, tamen in eius applicatione saepe insignes adhuc difficultates obstant, quo minus calculus expediri queat quod potissimum evenit, quando nec axes iuncturarum inter se sunt paralleli,
Tom. XIII. Neu. Comm. Oo nec

nec motus, quasi in eodem plano fieret, considerari potest. Tum enim cuique parti motum quemcunque tribuendo, praeter motum progressuum centri gravitatis in calculum induci debet motus gyrorius circa axem quemcunque per id centrum datum, eumque adeo variabilem; cuiusmodi autem vires ad huiusmodi motum requirantur, nonnisi pluribus formulis non parum complicatis declarari potest. Deinde etiam in tali motu generalissime considerato non facile definitur, quomodo situs axium utriusque iuncturae, quibus haec pars cum contiguis cohaeret, varietur, quod certe non sine taedioso calculo fieri potest. Ne igitur his tantis difficultibus hic impediatur, quas forte aliquando superare licebit, investigationes meas ad eum tantum casum adstringam, quo omnium iuncturarum axes inter se sunt paralleli, totusque motus ad idem planum revocari patitur, quippe a quo casu semper est exordiendum, antequam difficiliores aggredi conueniat.

Pr o b l e m a 5.

42. *Si corpus quocunque in eodem plano moueat-
tur motu quomodo cunque variato, inuenire vires ad
motus variationem requisitas, earumque momentum respectu
aliuscuiusque axis ad idem planum perpendicularis.*

S o l u t i o.

Tab. IV. Exhibeat tabula id planum, in quo motus
Fig. 10. fieri concipitur sicutque M massa corporis, cuius cen-
trum

trum inertiae iam versetur in M puncto coordinatis orthogonalibus $IQ=x$ et $QM=y$ determinato; tum vero sit Mm momentum inertiae corporis respectu axis per ipsum centrum M transeuntis et ad planum normalis. Per punctum M ducatur recta EF ad iuncturas, quibus forte hoc corpus cum aliis cohaeret; etiam si enim fieri possit, ut constitutis his iuncturis in E et F , recta EF non sit transitura per corporis centrum inertiae, tamen ab hac irregularitate mentem abstrahamus, quippe cuius ratio facilissime in calculum induceretur. Ductis porro per M rectis Mm , $M\mu$ coordinatis x et y parallelis, vocetur angulus $FMm=\mu$. Cum iam quantitates x , y , et μ labente tempore, quod indicetur littera t varientur, quatenus haec variatio non est uniformis viribus opus est ad hanc motus mutationem in corpore efficiendam. Ac primo quidem pro motu centri inertiae requiruntur vires altera in directione $Mm = \frac{Mddx}{dt^2}$, altera in directione $M\mu = \frac{Mddy}{dt^2}$, sumto temporis elemento dt constante; hic quidem eius quadratum dt^2 sine coefficiente induco, quia notasse sufficit, si tempora in minutis secundis exprimere velimus, loco dt^2 scribi oportere $2gdt^2$ denotante g altitudinem, ex qua graue uno minuto secundo delabitur, siquidem mafiae et vires sollicitantes ad pondera reuocentur. Porro autem pro motu gyratorio corporis circa M requiritur virium momentum $= \frac{Mmmdd\mu}{dt^2}$, in plangam Xx , Yy tendens, quo angulus $FM\mu$ magis

aperiatur. Huius ergo momenti loco , si vtrinque capiantur interwalla aequalia $M\dot{X}=M\dot{Y}=m$, iis normaliter substitui possunt vires aequales et contrariae $\dot{X}x=\dot{Y}y=\frac{Mmdd\mu}{d^2t^2}$, quippe quae solum momentum gyroriorum afficiunt, dum in se spectatae se mutuo destruunt.

His viribus inuentis, quae ad motus variationem requiruntur videamus quantum momentum praeweant respectu puncti cuiusque V seu potius axis ad planum motus normalis ibi constituti, qui cum sit axi gyrationis in M considerato parallelus, a viribus $\dot{X}x$ et $\dot{Y}y$ in eum exeretur par momentum $= \frac{Mmmdd\mu}{d^2t^2}$ in eandem plagam $T\theta$ tendens. Tum vero si pro hoc puncto V statuimus coordinatas $IT=T$ et $TV=V$; a vi $Mm=\frac{Mddx}{d^2t^2}$ orientur in eandem plagam $T\theta$ momentum $= \frac{Mddx}{d^2t^2}(V-y)$, a vi autem $M\mu=\frac{Mddy}{d^2t^2}$ momentum in plagam contrariam $Tt=\frac{Mddy}{d^2t^2}(T-x)$. Hinc ergo vniuersum momentum respectu axis V in plagam $T\theta$ erit $= \frac{Mmmdd\mu}{d^2t^2} + \frac{Mddx}{d^2t^2}(V-y) - \frac{Mddy}{d^2t^2}(T-x) = \frac{M}{d^2t^2}(mmdd\mu + xddy - yddx + Vddx - Tddy)$.

Coroll. I.

43. Notari hic in genere meretur, quod viuum momentum respectu axis M inuentum idem maneat pro omnibus aliis axibus illi parallelis; quod catenus tantum locum habet, quatenus vires illae Xx

CORP. FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 293

Xx et Yy sunt aequales, et in contrarium directae.
Quemadmodum enim earum momentum respectu
axis M est $=Xx \cdot MX + Yy \cdot MY = Xx \cdot XY$, ita
etiam respectu axis F momentum in eandem plagam
est $Xx \cdot FX - Yy \cdot FY = Xx \cdot XY$, quod idem de
omnibus aliis valet.

Coroll. 2.

44. Hactenus nulla ratio est habita puncto-
rum E et F , ubi hoc corpus forte cum aliis ope
flexurae est coniunctum; ita hic EF est recta quae-
cunque per M ducta, ut angulus $FMm = \mu$ in com-
putum duci queat; quo quippe ratio motus gyra-
torii definitur.

Coroll. 3.

45. Quodsi ergo iuncturae E et F cum cen-
tro inertiae M non in directum iaceant, alterum
tantum angulum FMm in computum expositum
introduxisse sufficit, quandoquidem alter EMl ab eo,
angulo quodam constante differt, ita vt si ille fue-
rit $FMm = \mu$, hic futurus sit $EMl = \mu \pm \text{Const.}$
et vtriusque differentiale quod in hunc calculum
ingreditur, sit idem.

Problema 6.

46. Si corpus ex tribus partibus AB , BC , Tab. IV.
 CD in B et C flexura elastica iunctis compositum Fig. II.

super piano vtcunque proiectum moueatur, eius motum definire.

Solutio.

Vtriusque flexurae in B et C axis fit ad planum tabulae perpendicularis vt ratio motus exigit; sumta in plano directrice IR, in eam tum ex iuncturis B et C, tum ex vniuerscuisque partis centro inertiae L, M, N demittantur perpendiculara, ac ponantur coordinatae:

$IP=x$; $PL=y$; $IQ=x'$; $QM=y'$; $IR=x''$; $RN=y''$
sit porro massa partis $AB=L$, partis $BC=M$,
partis $CD=N$ et momenta inertiae cuiusque partis
respectu sui centri inertiae pro parte $AB=L\lambda$,
parte $BC=Mm$, parte $CD=Nn$.

Vocentur etiam anguli $BL=\lambda$, $CN=m=\mu$, $DN=n=\nu$
vbi quidem assumo rectam BC per ipsum centrum
inertiae M partis BC transire, et ponantur inter-
valla:

$AL=a$, $LB=\alpha$, $BM=b$, $MC=c$, $CN=e$, $ND=\gamma$
eritque:

$$x'=x+a \cos \lambda + b \cos \mu; x''=x'+c \cos \mu + e \cos \nu \\ y'=y+a \sin \lambda + b \sin \mu; y''=y'+c \sin \mu + e \sin \nu$$

His positis cuiusque partis motus progressiuus postu-
lat vires vt vidimus sequentes:

$$L I = \frac{L d d x}{dt^2}; M m = \frac{M d d x'}{dt^2}; N n = \frac{N d d x''}{dt^2}$$

$$L \lambda = \frac{L d d y}{dt^2}; M \mu = \frac{M d d y'}{dt^2}; N \nu = \frac{N d d y''}{dt^2}.$$

Quoniam igitur corpus a nullis viribus extrinsecus sollicitari assumitur, primo nanciscimur has duas aequationes

$$1^\circ. L d d x + M d d x' + N d d x'' = 0; \text{ seu } L x + M x' + N x'' = A t + \mathfrak{A}$$

$$2^\circ. L d d y + M d d y' + N d d y'' = 0; \text{ seu } L y + M y' + N y'' = B t + \mathfrak{B}.$$

Porro necesse est ut virium requisitarum omnium momenta respectu axis cuiusque, ideoque etiam pro axe I evanescant ubi $T = 0$ et $V = 0$; unde sequitur haec tertia aequatio:

$$3^\circ. L l d d \lambda + M m d d \mu + N n d d \nu + L(x d d y - y d d x) + M(x' d d y' - y' d d x') + N(x'' d d y'' - y'' d d x'') = 0.$$

Praeterea ad flexuram vtramque est respiciendum; cum igitur in B sit inflexio facta per angulum $\mu - \lambda$ in C vero per angulum $\nu - \mu$, siquidem in statu naturali puncta A, B, C, D in directum iacent, ponatur momentum elasticitatis in B = E sin. $(\mu - \lambda)$ et in C = F sin. $(\nu - \mu)$.

Hinc pro flexura B ex altera totius corporis parte AB nascitur virium requisitarum momentum, ob $T = x + \alpha \cos \lambda$ et $V = y + \alpha \sin \lambda$ ita expressum

$$\frac{L l d d \lambda}{dt^2}$$

$\frac{Ll d d \lambda}{dt^2} + \frac{L d d x}{dt^2} \cdot \alpha \sin. \lambda - \frac{L d d y}{dt^2} \cdot \alpha \cos. \lambda$, in plagam
et Q tendens quod negatue sumtum cum vi elastica
iuncturae quae in eandem plagam tendit in aequilibrio
esse debet, ex quo obtinetur haec aequatio:

$$4^o. \frac{Ll d d \lambda}{dt^2} + \frac{La(d d x \sin. \lambda - d d y \cos. \lambda)}{dt^2} = Ee \sin.(\mu - \lambda).$$

Pro iunctura in C vero considerandis viribus ex partibus AB et BC ortis nascitur momentum in plагam cR tendens:

$$\frac{Ll d d \lambda}{dt^2} + \frac{L d d \kappa}{dt^2} (Cc - y) - \frac{L d d y}{dt^2} P c \\ - \frac{Mm m d d \mu}{dt^2} + \frac{M d d x'}{dt^2} Cm - \frac{M d d y'}{dt^2} Q c$$

vnde colligitur haec aequatio:

$$5^o. \frac{Ll d d \lambda}{dt^2} + \frac{L d d x}{dt^2} (\alpha \sin. \lambda + (b + c) \sin. \mu) - \frac{L d d y}{dt^2} (\alpha \cos. \lambda + (b + c) \cos. \mu) \\ + \frac{Mm m d d \mu}{dt^2} + \frac{M d d x'}{dt^2} c \sin. \mu - \frac{M d d y'}{dt^2} c \cos. \mu = Ff \sin.(\nu - \mu).$$

Ex his ergo quinque aequationibus ad quodus tempus t definiiri oportet has quinque quantitates x, y, λ, μ, ν , cum reliqua coordinatae x', y', x'', y'' ex his iam determinentur.

Coroll. I.

42. Tertia aequatio per se integrabilis praebet
hoc integrale:

$$Ll d \lambda + Mm d \mu + Nn d \nu + L(x dy - y dx) + M(x' dy' - y' dx') \\ + N(x'' dy'' - y'' dx'') = Cdt$$

prima autem et secunda geminam integrationem ad-
misserunt ubi notandum est, si totius corporis cen-
trum

CORP. FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 297

erum inertiae quiescat, constantes A, B, et λ , μ , ν quiescere.

Coroll. 2.

48. Si aequatio quinta a tertia auferatur, remanebit:

$$\begin{aligned} & Nnnddy + Lddy(x + \alpha \cos \lambda + (b + \epsilon) \cos \mu) + Mddy'(x' + \epsilon \cos \mu) \\ & - Lddx(y + \alpha \sin \lambda + (b + \epsilon) \sin \mu) - Mddx'(y' + \epsilon \sin \mu) \\ & + Nx''ddy'' - Ny''ddx'' \\ & = -Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) \end{aligned}$$

Nbi si loco x, y, x'', y'' valores supra dati substituantur prodit

$$\begin{aligned} & Nnnddy + (Lddy + Mddy' + Nddy'') (x + \epsilon \cos \mu) + Nddy' \cos \nu \\ & - (Lddx + Mddx' + Nddx'') (y + \epsilon \sin \mu) - Nddx' \sin \nu \\ & = -Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) \end{aligned}$$

quae ob aequat. n. 1 et 2 contrahitur in hanc

$$Nnnddy - Nc(ddx'' \sin \nu - ddy'' \cos \nu) = -Ffdt^2 \sin(\nu - \mu)$$

quae eadem prodisset statim, si elasticitatem flexuarie in C cum momento virium ad alteram partem CD pertinentium comparauisem.

Coroll. 3.

49. Subtrahamus quartam aequationem a quinta, et fiet:

$$\begin{aligned} & Mmmdd\mu + Lddx(b + \epsilon) \sin \mu + Mddx' \epsilon \sin \mu \\ & - Lddy(b + \epsilon) \cos \mu - Mddy' \epsilon \cos \mu \\ & = +Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) - Eedt^2 \sin(\mu - \lambda) \end{aligned}$$

substituantur hic isti valores:

$$Mddx' = -Lddx - Nddx'' \text{ et } Mddy' = -Lddy - Nddy'' \\ \text{ac resultabit}$$

$$Mmmdd\mu + Lb(ddx \sin.\mu - ddy \cos.\mu) = +Ffdt^2 \sin.(\nu - \mu) \\ - Ng(ddx'' \sin.\mu - ddy'' \cos.\mu) - Eedt^2 \sin.(\mu - \lambda).$$

Coroll. 4.

50. Praeter aequationes ergo iam integratas, vel potius loco aequationum n°. 3. 4 et 5 has euolui conueniet:

$$Llidd\lambda + La(ddx \sin.\lambda - ddy \cos.\lambda) = Eedt^2 \sin.(\mu - \lambda)$$

$$Mmmdd\mu + Lb(ddx \sin.\mu - ddy \cos.\mu) = +Ffdt^2 \sin.(\nu - \mu) \\ - Ng(ddx'' \sin.\mu - ddy'' \cos.\mu) - Eedt^2 \sin.(\mu - \lambda)$$

$$Nnnddy - Nc(ddx'' \sin.\nu - ddy'' \cos.\nu) = -Ffdt^2 \sin.(\nu - \mu)$$

ex quarum contemplatione insignem analogiam colligere licet.

Scholion.

51. Quodsi scilicet ponamus:

$$\frac{Lddx}{dt^2} = p; \frac{Lddy}{dt^2} = q; \frac{Nddx''}{dt^2} = -p'; \frac{Nddy''}{dt^2} = -q' \text{ hincque} \\ \frac{Md d'x'}{dt^2} = p' - p \text{ et } \frac{Md dy'}{dt^2} = q' - q$$

tres postremae aequationes has induunt formas:

$$\frac{Llidd\lambda}{dt^2} + \alpha(p \sin.\lambda - q \cos.\lambda) = Ee \sin.(\mu - \lambda)$$

$$\frac{Mmmdd\mu}{dt^2}$$

$$\frac{m m d d \mu}{d t^2} + b(p \sin. \mu - q \cos. \mu) = + F f \sin. (\nu - \mu)$$

$$+ \beta(p' \sin. \mu - q' \cos. \mu) - E e \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\frac{n n d d \nu}{d t^2} + c(p' \sin. \nu - q' \cos. \nu) = - F f \sin. (\nu - \mu).$$

Ac si in prioribus aequationibus hos valores assumtos substituamus, sequentes obtinebimus determinations:

$$p = \frac{-L(M+N)add. cof. \lambda - L((M+N)b + N\epsilon)d d. cof. \mu - LNcdd. cof. \nu}{(L+M+N)dt^2}$$

$$q = \frac{-L(M+N)add. sin. \lambda - L((M+N)b + N\epsilon)d d. sin. \mu - LNcdd. sin. \nu}{(L+M+N)dt^2}$$

$$p' = \frac{-LNadd. cof. \lambda - N(Lb + (L+M)\epsilon)d d. cof. \mu - N(L+M)cdd. cof. \nu}{(L+M+N)dt^2}$$

$$q' = \frac{-LNadd. sin. \lambda - N(Lb + (L+M)\epsilon)d d. sin. \mu - N(L+M)cdd. sin. \nu}{(L+M+N)dt^2}$$

qui valores si ibi substituantur, ternae tantum erunt variabiles λ , μ , ν quas ad datum tempus t definiri oportet, ad quod tres illae aequationes sufficiunt. Attendent autem facile patebit quantitates p et q vires designare quibus partes AB et BC in iunctura B praeter elasticitatem cohaerent, seu quae eas a se inuicem diuellere conantur.

Alia Solutio eiusdem Problematis.

52. Statim igitur vires, quibus partes in se mutuo agunt praeter iuncturam cuiusque elasticitatem, in calculum introducere licet, vnde hoc comodi assequimur, vt motum cuiusque partis seorsim definire queamus neque amplius opus sit, prin-

cipium aequilibrii in subsidium vocari. Factis ergo iisdem denominationibus, quibus ante sumus usi, perpendicular est, binas partes contiguas ob nexum certis viribus in se mutuo agere, quibus efficitur ne a se inuicem diuellantur. In iunctura igitur B: sumamus partem A.B. ob nexum cum parte sequente BC sollicitari binis viribus $Bb' = p$ et $Bc' = q$, secundum directionem coordinatarum, atque ab iisdem viribus pars BC in plegas contrarias afficietur. Simili modo iunctura C exerat in partem BC vires $Cc' = p'$ et $Cv' = q'$, quae ergo contrario modo agent in partem CD.

53. Iam singularum partium motum scorsim euoluamus, et cum pars prima A.B. sollicitetur viribus $Bb' = p$ et $Bc' = q$, praeter vim elasticitatis in iunctura B, quae motum progressuum non afficit. Quare pro motu progressu huius partis habebimus,

$$\frac{L d d x}{dt^2} = p \quad \text{et} \quad \frac{L d d y}{dt^2} = q$$

vbi notandum est, si haec pars A.B. insuper extrinfecus a viribus quibuscumque sollicitaretur, earum rationem etiam in motus huius determinationem introduci oportere. Quod vero ad motum gyrorium, huius partis A.B. circa suum centrum inertiae B. attinet, quo angulum $BL = \lambda$ augeri sumimus, uidens est virium p et q , momentum ad hunc motum accelerandum esse $= \alpha q \cos \lambda - \alpha p \sin \lambda$. Elasticitatis autem in B momentum $E \sin (\mu - \lambda)$ solum motum

CORP: FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 301

motum gyratorium afficit, huiusque quidem partis accelerando; dum eo sequentis BC motus gyratorius retardabitur, ex quo pro acceleratione motus gyratorii partis AB obtainemus $\frac{M d d x}{d t^2} = a (q \cos \lambda - p \sin \lambda) + E e \sin (\mu - \lambda)$.

54. Secunda iam pars BC sollicitatur in B a viribus $Bb' = -p$, $B\epsilon = -q$, in C vero a viribus $Ca' = p'$, $C\gamma = q'$ vnde pro motus progressui acceleratione colligimus:

$$\frac{M d d x}{d t^2} = p' - p \text{ et } \frac{M d d y}{d t^2} = q' - q.$$

Ex iisdem vero viribus nascitur momentum pro motu gyratorio circa centrum inertiae M accelerando $= \mathcal{E} q' \cos \mu - \mathcal{E} p' \sin \mu + b q \cos \mu - b p \sin \mu$; praeterea vero etiam a momento elasticitatis in C, quod est $F f \sin (\nu - \mu)$ acceleratur, a praecedente autem in B retardatur, vnde colligitur haec aequatio:

$$\frac{M m m d d \mu}{d t^2} = (\mathcal{E} q' + b q) \cos \mu - (\mathcal{E} p' + b p) \sin \mu + F f \sin (\nu - \mu) - E e \sin (\mu - \lambda).$$

55. Tertia pars, quia est ultima, tantum in C sollicitatur a viribus $Ca' = -p'$ et $C\gamma = -q'$, tum vero etiam a momento elasticitatis in C $= F f \sin (\nu - \mu)$, quo motus tantum gyratorius retardatur. Pro motu ergo progressu habebimus:

$$\frac{N d d x}{d t^2} = -p' \text{ et } \frac{N d d y}{d t^2} = -q'$$

302 DE AEQVILIB. ET MOTV

at quia ex his viribus nascitur momentum ad motum gyroriorum circa N accelerandum $= cq' \cos. \gamma - cp' \sin. \gamma$, ista elicetur aequatio

$$\frac{Nnnddy}{dt^2} = c(q' \cos. \gamma - p' \sin. \gamma) - Ff \sin.(\gamma - \mu).$$

56. Hae formulae egregie conueniunt cum ante inuentis, ex quo haec methodus soluendi eo maiore attentione videtur digna; quod non solum negotium multo commodius conficit, sed etiam ita est comparata, ut nisi ante eius consensum cum praecedente perspexissimus, vix audacter asseuerare essemus ausi, ab elasticitate iuncturarum motum centri inertiae singularum partium prorsus non affici. Aequationibus autem ex his quasi nouis principiis erutis adiungi conuenit hasce

$$x' - x = a \cos. \lambda + b \cos. \mu; \quad x'' - x' = b \cos. \mu + c \cos. \nu \\ y' - y = a \sin. \lambda + b \sin. \mu; \quad y'' - y' = b \sin. \mu + c \sin. \nu.$$

Hincque simul perspicitur, si plures tribus partes inter se per flexuras elasticas essent coniunctae, atque adeo etiam singulae inter mouendum a viribus quibuscumque sollicitarentur, quomodo motus determinatio ad formulas analyticas perduci debeat.

Euolu-

CORP. FLEXVR. ELAST. IVNCTOR. 303

Euolutio analytica formularum
inuentarum.

57. Cum sit ex hoc lemmate :

$$\sin. \Phi dd. \cos. \omega - \cos. \Phi dd. \sin. \omega = -dd\omega \cos. (\omega - \Phi) \\ + d\omega^2 \sin. (\omega - \Phi)$$

si ad contrahendas formulas supra §. 55. inuentas
ponamus :

$$\frac{L(M+N)}{L+M+N} = P, \quad \frac{LN}{L+M+N} = Q \quad \text{et} \quad \frac{N(L-M)}{L+M+N} = R$$

aequationes illae motum continentis has induunt
formas :

$$\text{I. } Ll ddd\lambda + Pa add\lambda + (Pb + QC) add\mu \cos. (\mu - \lambda) - (Pb + QC) ad\mu^2 \sin. (\mu - \lambda) \\ + Qac dd\nu \cos. (\nu - \lambda) - Qac d\nu^2 \sin. (\nu - \lambda) \\ \equiv Eedt^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\text{II. } Mm ddd\nu + (Pb + QC) dd\mu \\ + (Pb + QC) add\lambda \cos. (\mu - \lambda) + (Pb + QC) ad\lambda^2 \sin. (\mu - \lambda) \\ + (QC + RB) cdd\nu \cos. (\nu - \mu) - (QC + RB) cd\nu^2 \sin. (\nu - \mu) \\ \equiv Ff dt^2 \sin. (\nu - \mu) - Eedt^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\text{III. } Nn ddd\nu + Rc dd\nu + Qac dd\lambda \cos. (\nu - \lambda) + Qac d\lambda^2 \sin. (\nu - \lambda) \\ + (QC + RB) cdd\mu \cos. (\nu - \mu) + (QC + RB) cd\mu^2 \sin. (\nu - \mu) \\ \equiv -Ff dt^2 \sin. (\nu - \mu)$$

quae

304 DE AEQVIL. ET MOT. CORP. FLEXVR. etc.

quae primum additae integrationem admittunt :

$$(Lll+Paa)d\lambda + (Mmm+Pbb+2Qbc+Rcc)d\mu + (Nnn+Rcc)dy \\ + (Pb+Qc)a(d\lambda+d\mu)\cos.(\mu-\lambda) + Qac(d\lambda+dy)\cos.(\nu-\lambda) \\ + (Qb+Rc)c(d\mu+dy)\cos.(\nu-\mu) = Cdt.$$

Tum si prima per $d\lambda$ secunda per $d\mu$ et tertia per
 dy multiplicetur summa itidem fit integrabilis dat-
que :

$$(Lll+Paa)d\lambda^2 + \frac{1}{2}(Mmm+Pbb+2Qbc+Rcc)d\mu^2 + \frac{1}{2}(Nnn+Rcc)dy^2 \\ + (Pb+Qc)ad\lambda d\mu \cos.(\mu-\lambda) + Qacd\lambda dy \cos.(\nu-\lambda) + (Qb+Rc)cd\mu dy \cos.(\nu-\mu) \\ = Eedt^2 \cos.(\mu-\lambda) + Ffdt^2 \cos.(\nu-\mu) + Ddt^2.$$

SECTIO